

ревірки аптек, хімфармпідприємств, складів, інших місць виробництва, зберігання і реалізації лікарських препаратів, що містять наркотики, а з метою знищення і припинення нелегального надходження наркотиків рослинного походження щорічно – комплексні профілактичні операції ("Мак", "Конопля" тощо).

Література

1. Статистичні дані Міністерства Внутрішніх Справ України [Електронний ресурс]. Офіційний сайт МВС, розділ "Статистика ВМС" – Режим доступу://mvs.gov.ua, дата доступу 05 квітня 2013 року.

УДК 343.4 (043.2)

Шевченко О.С.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Рощина І.О., к.ю.н., доцент

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ

В останні роки зловмисники вже не обмежуються простим спамом або шахрайством – вони посягають на здоров'я, фінанси та базові права людини як в онлайні, так і за межами цифрового простору. Як наслідок, з'явилась потреба у трактуванні такої діяльності як злочинного прояву.

Розповсюдження комп'ютерних вірусів і дитячої порнографії, розкрадання грошових коштів з банківських рахунків, шахрайство з пластиковими платіжними картками, комп'ютерний тероризм, цей перелік може бути розширено, така сукупність отримала назву "кіберзлочинність".

З такою проблемою стикнулися всі країни світу, виключенням не стала і Україна. Раніше Україна не знала такої проблеми як кіберзлочинність, оскільки, всі злочинні прояви були спрямовані для злому та розкрадання даних в багатих західних країнах, але тепер у зв'язку з посиленням боротьби американської та європейської влади з комп'ютерними злочинами їх увага автоматично звернулася на Україну. Наша країна з її низьким рівнем обізнаності про загрози використання комп'ютерів та низьким рівнем інформаційної безпеки стає справнім джерелом прибутку для злочинців.

Дану проблему в своїх працях досліджували багато авторів Ю. М. Батуріна, П.П. Андрушко, В. Б. Вехова, О.Г. Волевозд, М. Д. Діхтяренко, Б. Х. Толеубекова і деяких інших. Український законодавець також приділяє значну увагу цій проблемі: Кримінальний кодекс України передбачив самостійний розділ про ці злочини – розділ XVI "Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку". Двічі положення цього розділу змінювалися і доповнювалися – це свідчить про актуальність цієї проблеми в суспільстві.

Сьогодні вітчизняна криміналістика не дає чіткого визначення поняття кіберзлочину, оскільки існує дуже багато різних точок зору з цього приводу. Їх можна розглянути з двох напрямів. Одні дослідники відносять до кіберзлочинів дії, в яких комп'ютер є об'єктом або засобом посягання, а інші відносять лише протизаконні дії в сфері автоматичної обробки інформації. Тобто на їхню думку об'єктом посягання є інформація, яка обробляється в комп'ютерній системі, а засобом скоєння злочину є комп'ютер. Обидві точки зору є виправданими і з цим можна погодитися з В.В.Веховим, який пропонує давати різні визначення комп'ютерних злочинів з точки зору кримінально-правової охорони і з точки зору криміналістичної. Криміналістична особливість кіберзлочинів заключається в тому, що розслідування та розкриття цих злочинів неможливе без застосування та використання комп'ютерних технологій. Це пов'язано з необхідністю відшукування, фіксування, вилучення та збирання доказів в електронній формі.

Кіберзлочини можна класифікувати на два види:

1)традиційні злочини, що вчиняються за допомогою комп'ютерних технологій та Інтернету: ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів (ст. 301); шахрайство (ст. 190); ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)(ст. 212) та інші;

2)нові злочини, що стали можливі завдяки новітнім комп'ютерним технологіям. Це злочини передбачені Розділом XVI Кримінального кодексу України[1].

Кіберзлочини мають свою специфіку, а саме вони є доступними, оскільки йде постійне здешевлення комп'ютерної техніки; суб'єктів злочину складно виявити. Злочинець і об'єкт злочину можуть знаходитися в різних містах, країнах; зафіксувати та виявити необхідну інформацію, яка б слугувала доказом у справі майже неможливо. Саме тому все вище зазначене слугує на користь злочинців[3].

У зв'язку зі збитками національній системі, правам та інтересам громадян вітчизняне законодавство вживає значних заходів у боротьбі з кіберзлочинністю: Указ Президента від 31 липня 2000 року "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні", виділення кіберзлочинності, як окремого виду злочину у Кримінальному кодексі України. Також важливу роль у цьому слугує вирішення даної проблеми на міжнародному рівні, оскільки кіберзлочини виходять за кордони однієї країни, складність їх у вичислені та велика кількість дають змогу говорити про те що жодна держава неспроможна боротися з ними без співпраці з іншими. Прикладом такої співпраці є прийняття конвенції "Про кіберзлочинність", меморандуму "Про співробітництво між Генеральною прокуратурою України та Національною прокуратурою Королівства Нідерланди у боротьбі з кіберзлочинністю, організованою злочинністю та відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом" та інші [2].

Отже, проблема кіберзлочинності є пріоритетною в нашій країні, специфіка даного виду злочину дає нам змогу зрозуміти, що комп'ютерні злочини будуть зростати та ставати все більш організованими. Вже на даному етапі цей злочин починає мати форму бізнесу, оскільки злочинці мають намір на отримання довгострокового доходу. Саме тому дії правоохоронних органів країни, які спрямовані на виявлення злочинців з кожним днем стають не ефективними бо комп'ютерні злочинці працюють з технологіями які не стоять на місці, вони постійно оновлюються і превентивних мір по боротьбі з ними не достатньо.

Література

1. Кримінальний Кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341 [Електронний курс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Карпов Н., Вертузаев М. К вопросу о борьбе с компьютерными преступлениями в Украине // Закон и жизнь. – 2004. – № 7
3. Голубів В.О., Гавловський В.Д., Цимбалюк В.С. Проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій: Навч. посібник / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора Р. А. Калужного. – Запоріжжя: ГУ ""ЗІДМУ"", 2002. – 77с.

УДК: 343.9 (043.2)

Ярмак А. С.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Мотлях О.І., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ

Допит – це процесуальна дія, яка являє собою регламентований кримінально-процесуальними нормами інформаційно-психологічний процес спілкування осіб, котрі беруть у ньому участь, спрямований на одержання інформації про відомі допитуваному факти, що мають значення для встановлення істини у справі [1, с. 187].

Допит є найбільш поширеним способом одержання доказів. Його проведення вимагає від слідчого високої загальної та професійної культури, глибокого знання психології людини. Загальні засади проведення цієї слідчої дії врегульовані ст. 224 КПК України. З поміж видів допиту особливе місце належить допиту неповнолітніх. Серед вчених панує думка, що неповнолітні особи мають бути викликаними на допит тільки у крайніх випадках, коли без їх показань неможливо встановити істину у кримінальному провадженні. Така позиція засвідчує визнання вченими особливого статусу щодо неповнолітніх осіб. Ще одним істотним моментом є те, що названі особи не попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань та за завідомо неправдиві показання.

Слід зазначити, що підготовка і проведення допиту неповнолітніх зумовлені віковими особливостями допитуваної особи. Знання цих особливостей має велике значення для обрання прийомів встановлення психологічного контакту, вибору режиму проведення цієї слідчої дії, здійснення впливу на неповнолітнього, оцінки його свідчень. У науковій спеціальній літературі запропоновано кілька вікових груп неповнолітніх, зокрема: дошкільний вік (до 7 років); молодший шкільний вік (від 7 до 11-12 років); підлітковий вік (від 11 до 14-15 років); старший шкільний вік (від 14 до 18 років) [2, с 137]. Вікові особливості – це сукупність взаємопов'язаних типових для даного віку процесів, станів і властивостей, що виявляються у поведінці та вказують на загальну спрямованість розвитку особи. Залежно від вікової категорії, особа по різному сприймає оточуючий світ і процеси, які в ньому відбуваються.